

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра туризму

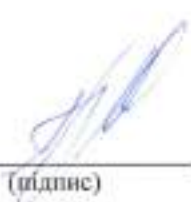
Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК19. Активний туризм
(обов'язковий)

Спеціальність	<u>242 «Туризм і рекреація»</u>
Освітня програма	<u>«Туризм»</u>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Розробник: В. П. Онопрієнко, д.пед.н, професор
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>туризму</u>	протокол №12 від 10.06.2025 року. Завідувач кафедри <u></u> <u>О. В. Коваленко</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
---	--

Погоджено:

Гарант освітньої програми О. В. Коваленко
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується ОП О. М. Бакуменко
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана: Л. І. Єпик (додається)
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (Н. М. Баранік)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата 01.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Активний туризм		
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування / Туризму		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОПП «Туризм» Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	-		
6.	Семестр та тривалість вивчення	V семестр, 1-15 тиждень		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна / заочна форма навчання		Самостійна робота денна / заочна форма навчання
		Лекційні	Практичні (семінарські)	
		30/2	44/-	
			Лабораторні	
			-	76/148
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Онопріснко Володимир Петрович, д.пед.н., професор, професор кафедри туризму, кабінет 211e		
11.1	Контактна інформація	Ел. адреса: onoprienko.v.p@ukr.net		
11.	Загальний опис освітнього компонента	ОК «Активний туризм» покликана сформувати у студентів уявлення про сутність та особливості активно-спортивного туризму, його місце та значення у розвитку сучасної туристичної діяльності. Вивчення курсу дозволяє майбутнім спеціалістам розширити знання про сучасні форми та види туризму, можливості задоволення спортивно-оздоровчих потреб населення. Саме завдяки цьому організація надання населенню комплексу активно-туристичних послуг розцінюється провідними економістами й маркетингологами як взірць однієї з найприбутковіших форм бізнесу.		
12.	Мета освітнього компонента	Мета освітнього компонента «Активний туризм»: сформувати в студентів професійні знання й уміння щодо практичної організації й управління активним туризмом. Тематика курсу послідовно знайомить з особливостями організації та проведення пішого, вело-, мото-, спелео-, кінного, водного, вітрильного, аеродинамічного, гірськолижного й багатьох інших видів активного туризму.		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: Основи туризмознавства, Туристські ресурси та технології їх використання. 2. Освітній компонент є основою для: Туропереїтинг.		
14.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних робіт, написанні модульних, атестаційних та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом не зараховується		
15.	Ключові слова	Туризм, рекреація, активний туризм, організація туризму, види активного туризму, пішохідний маршрут, туристське спорядження, програмно-нормативні основи, безпека в активному туризмі, види активного туризму.		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється ПРН
ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни. Іспит.
ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни. Іспит.
ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни. Іспит.
ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни. Іспит.
ПР24. Застосовувати практичні навички у формуванні турпродукту сільського зеленого туризму з урахуванням наявних туристичних та рекреаційних ресурсів регіону.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни. Іспит.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу. <i>Денна/заоч. форма навч.</i>			Реком. літ-ра	
	Аудиторна робота		Сам. робота		
	Лк	П.з/ семін			Лаб з.
Тема 1. Сутність та особливості туризму. 1.1. Поняття про туризм. 2.1. Функції туризму.	4/2	6		11/21	1, 2, 6, 10
Тема 2. Розвиток активного туризму в Україні. 2.1. Основні етапи розвитку активного туризму. 2.2. Характеристика видів активного туризму.	6	8		10/21	1, 2, 7, 11
Тема 3. Організація туристичних подорожей з активними засобами пересування. 3.1. Загальне планування туристичних подорожей з активними засобами пересування. 3.2. Комплектування туристичної групи та розробка маршруту подорожі.	4	6		11/21	1, 2, 3, 8, 9, 10
Тема 4. Підготовка пішохідного маршруту активного туризму. 4.1. Вибір району подорожі. 4.2. Складання кошторису. 4.3. Спорядження для походу.	4	6		11/21	1, 2, 3, 8, 9, 10, 11
Тема 5. Туристське спорядження. 5.1. Класифікація туристичного спорядження за видами туризму. 5.2. Підбір особистого та групового спорядження для різних категорій складності. 5.3. Специфіка спеціального спорядження.	4	6		11/21	1, 2, 3, 8, 9, 10, 11
Тема 6. Програмно-нормативні основи розвитку активного туризму. 6.1. Класифікація туристських організацій. 6.2. Нормативно-правова база туристської діяльності. 6.3. Загальні положення правил проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України.	4	6		11/21	1, 2, 3
Тема 7. Техніка безпеки в активному туризмі. 7.1. Основні причини, що збільшують небезпеку туристських подорожей. 7.2. Дотримання правил протипожежної безпеки. 7.3. Правила техніки безпеки під час пересування на маршруті з різних видів туризму та категорії складності.	4	6		11/22	1, 2, 6, 8, 9, 10, 11
Всього за семестр	30/2	44/-		76/148	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ПРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кільк. годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кільк. годин
ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій, проведення практичних робіт.	14/2	- опрацювання незнайомих (нових) термінів, - опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - написання есе або тез доповіді.	15/29
ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт.	15	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання есе або тез доповіді.	15/29
ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій, проведення практичних робіт.	15	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт.	15/30
ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт.	15	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - підготовка до захисту практичних робіт, - написання есе або тез доповіді.	15/30
ПР24. Застосовувати практичні навички у формуванні турпродукту сільського зеленого туризму з урахуванням наявних туристичних та рекреаційних ресурсів регіону.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт.	15	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт.	16/30
Всього годин		74/2		76/148

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практична робота 1. Сутність та особливості туризму. Створення понятійного глосарію. Есе або тези доповіді з теми заняття.	6 балів / 6%	До 3 тижня
2.	Практична робота 2. Розвиток активного туризму в Україні. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	7 балів / 7%	До 4 тижня
3.	Практична робота 3. Організація туристичних подорожей з активними засобами пересування. Створення понятійного глосарію. Складання презентації на тему заняття.	7 балів / 7%	До 5 тижня
4.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів / 15%	До 7 тижня
5.	Практична робота 4. Підготовка маршруту активного туризму. Есе або тези доповіді на задану тему із конкретними прикладами кращих практик.	5 балів / 5%	До 6 тижня
6.	Практична робота 5. Туристське спорядження. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	5 балів / 5%	До 10 тижня
7.	Практична робота 6. Програмно-нормативні основи розвитку активного туризму. Створення понятійного глосарію. Презентація або тези доповіді на тему заняття.	5 балів / 5%	До 12 тижня
8.	Практична робота 7. Техніка безпеки в активному туризмі. Створення понятійного глосарію. Тези доповіді або презентація на задану тему із конкретними прикладами кращих практик.	5 балів / 5%	До 13 тижня
9.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів / 15%	До 15 тижня
10.	Іспит	30 балів / 30%	В екзаменаційну сесію

5.2.1. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Практична робота до теми 1. Сутність та особливості туризму.	0 балів	1-2 бали	3-4 бали	5-6 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні роботи до теми 2. Розвиток активного туризму в Україні.	0 балів	1-2 бали	3-5 балів	6-7 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні роботи	0 балів	1-2 бали	3-5 балів	6-7 балів

до теми 3. Організація туристичних подорожей з активними засобами пересування.	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-5 балів	6-8 балів	9-12 балів	13-15 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практична робота до теми 4. Підготовка маршруту активного туризму.	0 балів	1-2 бали	3-4 бали	5 балів
	Практична робота не виконана, або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні роботи до теми 5. Туристське спорядження.	0 балів	1-2 бали	3-4 бали	5 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота до теми 6. Програмно-нормативні основи розвитку активного туризму.	0 балів	1-2 бали	3-4 бали	5 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота до теми 7. Техніка безпеки в активному туризмі.	0 балів	1-2 бали	3-4 бали	5 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-5 балів	6-8 балів	9-12 балів	13-15 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Іспит	0-5 балів	5-16 балів	17-27 балів	28-30 балів
	Студент погано орієнтується в теоретичному матеріалі.	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, відповіді мають значні помилки.	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, помилки у відповідях не значні.	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, відповідь повна і без, або майже без помилок

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.3. Формативне оцінювання

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Усні відповіді на окремі питання під час проведення лекцій та практичних робіт	Протягом всього семестру
3	Аналіз текстів за темами курсу опрацьованих студентом самостійно	Протягом всього семестру
4	Захист практичних та курсових робіт	Після здачі роботи
5	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіка навчального процесу

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Абрамов В. В. Спортивний туризм: підручник. Харків: ХНАМГ, 2021. 367 с.
2. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2020. 304 с.
3. Дмитрук О. Ю., Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм: навч. посібник. 2-е вид., перероб. та доп. Київ: Альтпрес, 2020. 280 с.
4. Дехтяр В. Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму. Київ: Науковий світ, 2021. 202 с.
5. Онопрієнко В. П. Активний туризм : конспект лекцій для студентів спеціальності 242 «Туризм і рекреація», денної і заочної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» / редактор В.П. Онопрієнко. Суми, 2025. 74 с.
6. Тимошенко Л. О., Лабарткава К. В. Спортивний туризм: навч. посібник: у 2 ч. Львів: ЛДУФК, 2019. 254 с.
7. Фокін С. П. Туризмологічні аспекти спортивного туризму. Науковий вісник ІМВ НАУ. зб. наук. ст. Київ: НАУ-друк, 2020. Вип. 1. С. 222-228.
8. Gammon Sean, Robinson Tom. Sport and Tourism: A Conceptual Framework. Journal of Sport & Tourism. 2020 Vol. 8. P. 21-26.
9. Schwark Jürgen. Sport tourism: introduction and overview. European Journal for Sport and Society. 2021. Vol. 4 (2). P. 117-132.
10. Sport and adventure tourism / ed. by Simon Hudson. New York; London; Oxford. 2021. 324 p.

6.2. Додаткові джерела

- Конституція України від 26.06.1996 р. URL : <http://www.president.gov.ua/content/constitution.html>
- Закон України «Про Туризм» № 324/95-вр від 11.02.2015 URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
- Інформаційний розділ Всесвітньої Туристичної Організації URL : www.world-tourism.org
- Інформаційний розділ з туризму в Internet URL : www.travel.net
- Інформаційний розділ в Internet про готелі та готельні мережі URL : www.hotels.net

**РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)
АКТИВНИЙ ТУРИЗМ**

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		

Член проєктної групи ОП Туризм:

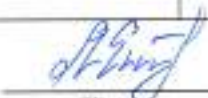
Коваленко О. В.
(ПІП)

(Підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної	✓		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	✓		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	✓		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	✓		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	✓		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	✓		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	✓		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	✓		
Література є актуальною	✓		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	✓		

Рецензент (викладач кафедри туризму)

Єпик Л. І.
(ПІП)

(Підпис)